

Halifenin Oğlu (İbretlik Bir Kıssa)

Ömer Faruk

22 Eki, 2018

<https://ilimvecihat.com>

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Abbasi halifelerinden Me'mûn'un Ali adında bir oğlu vardı. Bağdat'ta bir sarayda ailesiyle birlikte yaşıyordu. Rahat ve bolluk içinde idi; hizmetçiler, servet, en leziz yemekler, yumuşak yataklar, güzel elbiseler... hepsi elinin altındaydı.

Ali her gün sabah'tan akşama kadar oturup pencereden Dicle nehrini, Bağdat çarşısını, orada alış-veriş yapan insanları seyrederdi. Çünkü O, sarayda bolluk içinde yaşamasına, birçok şeyi elde etme imkânına sahip olmasına rağmen canı sıkılıyordu, kederliydi, huzurlu ve mutlu değildi, tebessüm nedir bilmiyordu.

Yine bir gün pencerenin önünde otururken bir adam dikkatini çekmişti. Bu adam her gün sabah namazından sonra hamallık yapmaya başlıyordu. Ve işini ciddiyetle, severek yapıyordu. Kuşluk vakti geldiği zaman Dicle nehrine gidiyor, eşyalarını bir kenara koyuyor ve abdest alıp kuşluk namazı kılıyordu. Kıldıktan sonra tekrar işine dönüyordu. Öğle namazı vakti girdiğinde öğle namazını kılıyordu. Sonra gidiyor ve yanındaki kuru ekmek parçasını çıkartıp, yumuşaması için ekmeği nehre bandırıyor ve sonra ondan yiyordu. Sonra gölgelik bir yere geçiyor ve orada kaylule uykusu uyuyordu. Sonra kalkıp güneş batıncaya kadar tekrar çalışmaya başlıyor ve sonra insanlarla beraber evine gidiyordu. Ali bu adamı her gün bu hal üzere görüyordu.

Ali zannınca bu fakir, miskin adamı teselli etmek, buruk zannettiği gönlünü hoş etmek niyetiyle ona iyilik yapmak istemiş. Hizmetçilere bu adamı yanına getirmelerini istemiş. Adamı saraya götürmüşler. Ali adama sormuş: *"Senin halin, durumun nedir? Niye bu kadar çalışıyor, kendini yoruyorsun?"* O da: *"Benim yaşlı bir annem ve kör bir kız kardeşim var. Onlar her gün oruç tutarlar. Ben de onlara akşam iftarlıklarını getiriyor, onlara bakıyorum."* demiş. Ali: *"Ne dersin, seni, anneni ve kız kardeşini saraya getirtsem de benimle birlikte sarayda yaşasanız! İçinde bulunduğunuz sıkıntılı, tasalı hayatı bırakmanızı istiyorum."* diye teklifte bulunmuş. Adam tebessüm ederek: *"Sana kim söyledi benim sıkıntıda, darlıkta olduğumu!"* demiş. O da: *"Halin bunu gösteriyor"* demiş. Adam da şunları söylemiş: *"Vallahi hayır! Allah'a isyan etmeyen kimsenin hiçbir tasası yoktur. Allah'ı zikreden kalpte hangi hüznün olacak!? Ben hayatımdan memnunum, mutluyum. Senin sarayında yaşamak istemem. Bunlar senin olsun ey müminlerin emirinin oğlu!"* Ali: *"Yani sen bu halde iken mutlu musun? Mal, mülk, saray, hizmetçi istemiyorsun ha!"* diyerek şaşırılmış. Sonra O'na: *"peki borcun var mı?"* diye sormuş. Adam: *"evet"* demiş. O da: *"Ne kadar borcun var? Bari onu söyle de o borcunu"*

ödeyerek sana iyilikte bulunmuş olayım.” demiş. Adam da şöyle cevap vermiş: “Borcum, benimle Rabbim arasındaki geçmiş günahlarımdır. Oruç tutan annem ve kız kardeşim için çalışıyorum ki bu amelim günahlarıma keffaret olsun.” Ali demiş ki: “Peki senin gibi nasıl mutlu bir hayat yaşayabilirim?” O da şöyle söylemiş: “Allah’a itaat üzere ol. İnsanların yanındakilere tamah etme. Allah’ın senin için taksim ettiği rızka kanaat et. Sahip olduğun dünyalıklara aldanma.”

Sonra adam dönüp gitmiş. Gittikten sonra Ali oturup: *“o hammal mutlu, ben ise saray hayatı yaşamama rağmen mutsuzum, huzursuzum.”* diyerek kendi haline ağlamış. Böylece asıl fakirin kendisi olduğunu, gerçek zenginliğin ise o adam gibi yaşamakta olduğunu anlamış. Ve saray hayatından uzaklaşmaya karar vermiş. Basit bir elbise giymiş ve saray hizmetçilerine demiş ki: *“Babama selam söyleyin ve O’na deyin ki: “O gitti ve bir daha geri dönmeyecek.”* Ve yüzünü gizleyerek saraydan çıkmış ve bu zamandan sonra bir daha saraya dönmemiş.

Babası O’nu Irak’ta her yerde aratmış, lakin O’nu bulamamış ve sonunda O’ndan ümidini kesmişti. Ali, Vâsit denilen bir bölgeye gitmiş, orada iş aramaya koyulmuştu. Ve hammal arayan bir tüccarın yanında kendisini tanıtmadan çalışmaya başlamıştı. Günlük günlük geçiniyordu. Senelerce onun yanında çalışmıştı. Hayatının sonuna kadar abid, salih biri olarak yaşamıştı.

Ve genç yaşta O’na ölüm gelmişti. Ölmek üzereyken yüzüğünü çıkarıp yanında çalıştığı adama vermiş ve demiş ki: *“Ben Halife Me’mûn’un oğluyum. Senden ricam, bu yüzüğü babama götür ve şu durumumu O’na bildir. O’na selam söyle ve de ki: “O, dünyada insanların en mutlusu olarak yaşadı. Aradığı huzurlu hayatı buldu.”* Ali vefat ettikten sonra tüccar adam halife Me’mûn’un yanına gitmiş, O’na durumu bildirmiş ve yüzüğü O’na vermiş. Bunun üzerine halife ağlamış ve sarayda bulunan herkes de ağlamış. Halife şöyle demiş: *“Allah sana rahmet etsin ey oğulcuğum! Sen doğru olanı seçtin.”*

(Şeyh Nebîl el-Awadî’nin anlatımıyla.)

Ve’l-hamdu lillâhi Rabbi’l-âlemîn.